

Miljöprövningsdelegationen

Gustav Andersson
gustav.barstad@gmail.com

Tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till verksamhet med djurhållning inom fastigheten Bårstad 14:1 i Vadstena kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-1

Beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelar Gustav Andersson tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till verksamhet med djurhållning på fastigheten Bårstad 14:1 i Vadstena kommun. Tillståndet omfattar anläggning för djurhållning med 3 790 slaktsvinsplatser.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. miljöbalken den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor.

Allmänt

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Lagring av gödsel

2. Tvättvatten, som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Avspolning av utrustning, som tillhör stallbyggnaderna eller som används vid rengöring av stallbyggnaderna, ska ske på tät yta och uppkommet spolvatten ska avledas till tät behållare.
3. Hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende begränsas.

4. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av stallgödsel så att tillgång till tillräcklig spridningsareal säkerställs. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska som minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till. Vid avtal om annan användning av stallgödseln, såsom biogasproduktion, får spridningsarealen minskas i motsvarande omfattning.
5. Innan förändring av hanteringen av gödselmedel, spolvatten eller tvättvatten sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till luft

6. Djurstallarna ska skötas på sådant sätt att avgången av ammoniak förebyggs och begränsas.

Kemikalie- och avfallsfrågor

7. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och hanteras på sådant sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Förvaringen ska ske så att det inte föreligger någon risk att sinsemellan reaktiva föreningar kan komma samman. Kemiska produkter och farligt avfall innehållande flyktiga organiska föreningar ska förvaras i väl tillslutna behållare så att avdunstningen minimeras.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är beständigt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst tio procent av övrig lagrad volym.

Buller

8. Ljudnivån från den samlade verksamheten får inte överskrida följande värden utomhus vid bostäder.

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	07–18	50 dBA	
Lör-, sön- och helgdagar	07–18	45 dBA	
Kvällar	18–22	45 dBA	
Nattetid	22–07	40 dBA	55 dBA

Buller ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Om något av värdena överskrids vid en kontroll ska åtgärder vidtas så att värdet innehålls vid en uppföljande kontroll inom tre månader från dagen för överskridandet. Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrids vid den uppföljande kontrollen.

Övrigt

9. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall ska omhändertas. Verksamhetsutövaren ska vidare utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att avhjälpandeåtgärder vidtas.

Igångsättningstid och ianspråktagande av tillstånd

Den med tillståndet avsedda utökade verksamheten ska ha satts igång senast sju år efter att tillståndet har vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i de delar som inte har satts igång. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång.

Tillståndet ska tas i anspråk senast två år efter att det har vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.

Verkställighetsförordnande

Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga 1.

Redogörelse för ärendet

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Vadstena kommun genomfördes den 30 juni 2020. Samråd med de enskilda som har antagits vara särskilt berörda av verksamheten har skett genom utskick av informationsbrev. Länsstyrelsen har genom beslut den 24 juli 2020 meddelat att verksamheten kan antas medföra betydande

miljöpåverkan. Allmänheten har informerats genom annons i Motala & Vadstena Tidningen samt Östgöta Correspondenten den 7 december 2020.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Östgöta Correspondenten och Motala & Vadstena Tidning. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Länsstyrelsen Östergötland, Jordbruksverket och Samhällsbyggnadsnämnden i Vadstena kommun har beretts möjlighet att yttra sig. Något yttrande har inte inkommit.

Ansökan med yrkanden och förslag till villkor

Ansökan avser tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt 9:e kapitlet miljöbalken för utökad slaktsvinsproduktion omfattande max 3 790 platser för slaktsvin på fastigheten Vadstena, Bårstad 14:1. Tillståndet omfattar även utbyggnad och lagringsbehållare för flytgödsel.

Yrkanden

Gustav Andersson ansöker om tillstånd att bedriva djurproduktion omfattande max 3 790 platser för slaktsvin inom fastigheten Bårstad 14:1 i Vadstena kommun.

Företaget yrkar slutligen om följande:

- Djurproduktion omfattande max 3 790 platser för slaktsvin.
- Verkställighetsförordnande.
- Igångsättningsperiod inom sju år efter att tillståndet vunnit laga kraft.

Sökande har angivit förslag på villkor för verksamheten

Sökandens beskrivning av ärendet

Av ansökningshandlingarna och av vad sökanden i övrigt har angett framgår bland annat följande.

Ansökan avser verksamhet med djurhållning, en utökad slaktsvinsproduktion på fastighet Bårstad 14:1 i Vadstena kommun. Uppfödning sker från smågris till slaktfärdig gris.

Lokalisering

Bårstad 14:1 är belägen i en jordbruksbygd i Roglösa församling i Vadstena kommun. Platsen omfattas inte av detaljplan, men ligger inom nitratkänsligt område. Cirka 12 km nordöst om brukningscentrum ligger tätorten Vadstena som har cirka 7 000 invånare. Inom drygt 500 meter från brukningscentrum finns fyra bostadshus förutom två boenden inom familjen på Bårstad gård. Vindarna är till största delen från sydväst. Den aktuella verksamheten är etablerad på platsen sedan 1987. Utökningen av den aktuella verksamheten omfattar nybyggnation och lagringsbehållare för flytgödsel. Huvudalternativet för utbyggnationen är öster om brukningscentrum. Det anses av den sökande vara den bästa placeringen för utökningen när samtliga för- och nackdelar sammanvägs. Platsen ger den mest rationella produktionen och sparar resurser vid byggnationerna och de kommande årens drift.

Verksamheten ligger inom ett riksintresse för kulturmiljö, (Omberg – Tåkernområdet). Natura 2000-området, Tåkern i sig är beläget cirka 2,7 km sydöst om brukningscentrum och Vättern ungefär en km nordväst. Vidare finns ytterligare två Natura 2000-områden (Borghamns kalkkärr och Hovanäs kalkfuktäng) belägna cirka 1,5–2 km från anläggningen.

En samlad bedömning gällande riksintressen, Natura 2000-områden och övriga skyddsvärda naturvärden är att verksamheten liksom idag kan bedrivas utan negativ påverkan på dessa.

Produktion

Efter utbyggnation kommer produktionen att öka från fyra till åtta avdelningar vilket kommer att generera totalt 2 080 nya platser för slaktsvin. Efter utökningen kommer det totalt att finnas 3 790 platser för slaktsvin, vilket kommer att ge en produktion på cirka 13 500 slaktsvin per år. Uppfödning kommer ske från smågris till slaktfärdig gris. Nybyggnation omfattar även två nya lagringsbehållare för flytgödsel.

Utsläpp till vatten

All hantering av gödsel och tvättvatten samlas upp i slutna system. Stallen har en läckagesäker anläggning med ledningar till flytgödselbehållare. Behållarens kondition kontrolleras minst en gång per år i samband med tömning. Allt tvättvatten från stallen samlas upp i flytgödselbehållare. Foderkökets avlopp är kopplat till flytgödselsystemet. Dagens personalutrymme saknar vatten och toalett, i etapp 2 kommer ett nytt personalrum att byggas i den nya stallbyggnaden, avlopp kopplas då till godkänd markinfiltration eller motsvarande. Takvatten från stallen leds direkt ner i marken via stuprör och vidare till skogsmark. Vattnet rinner mot Vättern.

Allt gödsel säljs till närliggande växtodlingsföretag. Genom en effektiv grisproduktion med god tillväxt, foderutnyttjande samt genom att anpassa foderblandningen efter de specifika behov som djuren har i olika åldrar arbetar verksamheten för att minska utlakning av kväve och fosfor till vatten från åkermark.

Delavrinningsområde för brukningscentrum är Vättern med huvudavrinningsområde Motala Ström. Enligt VISS, Vattensinformationssystem i Sverige, har Vättern en god ekologisk status och en god kemisk ytvattenstatus. Verksamheten bedöms kunna bedrivas utan att störningar uppstår i området genom en säker och god lagring av foder, gödsel samt små mängder kemikalier. Liksom goda rutiner vid transport och övrig hantering samt egenkontroll och kontrollprogram.

Utsläpp till luft

Produktionen orsakar utsläpp till luften, framförallt i form av ammoniak. Utsläppen av ammoniak uppstår i stall samt vid lagring av flytgödsel. För att minimera ammoniakavgången är stallens ventilation anpassad med modern styrning som inte ventilerar bort onödiga luftmängder ur stallen. Ventilationsutsläppen är placerade sex till åtta meter över markytan. Det gör att ventilationsluften snabbt späds ut och minskar risken för luktstörningar.

Det rådande avståndet till närboende och vindriktningen gör att luktpåverkan från stallen är låg. I stallen tillämpas teknik för att minska gödselns luktavgivande yta samt daglig utgödsling och nytt torrt strö. Vid utbyggnad kommer de nya gödselbehållarna att ha stabila svämtäcken eller tak och bottenfyllas.

Gödselhantering m.m.

All gödsel hanteras som flytgödsel. Flytgödseln kommer att lagras i djupa behållare som bottenfylls. I verksamheten med uppfödning av slaktsvin beräknas det efter utökningen bli cirka 8 428 m³ flytgödsel per år. För att uppfylla kravet på tio månaders lagringskapacitet krävs då ett lagerutrymme om cirka 7 350 m³ för flytgödsel.

Befintliga och planerade gödsellager presenteras i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Lagringsutrymme för gödsel

Lager	Volym	Typ av gödsel
Befintlig gödselbehållare	800 m ³	Flytgödsel
Befintlig gödselbehållare	1 800 m ³	Flytgödsel
Befintlig gödselbehållare	1 400 m ³	Flytgödsel
Ny gödselbehållare - Etapp 1	1 500 m ³	Flytgödsel
Ny gödselbehållare - Etapp 2	1 900 m ³	Flytgödsel
Total lagringskapacitet efter utbyggnad	7 400 m ³	Flytgödsel

De befintliga gödselbehållarna har stabila svämtäckten och de nya kommer att förses med fasta tak.

Behov av spridningsareal

Efter utökningen blir behovet av spridningsareal cirka 327 hektar. Behovet av spridningsareal är beräknade med hjälp av egna stallbalansberäkningar. De beräknade arealerna är vid 22 kg fosfor per hektar och år. Sökande brukar ingen areal och sprider ingen stallgödsel. All gödsel från produktion kommer att säljas till närliggande växtodlingsföretag. Spridningsavtal som täcker in arealbehovet (207 hektar) i och med etapp 1 är tecknat. Ett spridningsavtal för etapp 2 kommer att tecknas innan etapp 2 börjar byggas och kommer då uppvisas för tillsynsmyndigheten.

Kemiska produkter och avfall

Kemikalier hanteras i små mängder och hanteringen sker i stall med täta golv med avrinning till gödselbehållare. Förvaring av kemikalierna sker i utrymme utan golvbrunn. Djurmedicin förvaras inlåst och hanteras inomhus i rum med tätt golv som förhindrar spridning till omgivande mark. Allt farligt avfall som uppstår i verksamheten förvaras i avsedda kärl i separat utrymme enligt situationsplan. Farligt avfall hämtas av anlitat ackrediterat företag. Det finns en anmälan om transport av farligt avfall från yrkesmässig verksamhet som understiger 100 kg eller 100 l per kalenderår.

Mängden kadaver för produktionen beräknas till 1,6 %. Kadaver lämnas till Svensk Lantbrukstjänst AB för vidare transport till ett av

Jordbruksverket godkända anläggningar för destruktion. I väntan på transport lagras kadaver i container oåtkomlig för vilda djur.

Övrigt avfall lämnas till särskild insamling för återvinning.

Statusrapport

En statusrapport har genomförts, steg 1–3. Sammantaget är risken för föroreningar som har samband med verksamheten mycket liten.

Buller

De största bullerkällorna från produktionen är ljud från externa och interna transporter samt ljud från ventilationsfläktar och fläktar för torkning av spannmål. Avståndet till närboende är dock långt. Transporter sker främst under dag- och kvällstid så långt som produktionen medger. Avlastning av foder sker i anslutning till stallen, detsamma gäller lassning och lossning av djur. Ljud från ventilationen kommer att minimeras genom användning av moderna fläktar som är utformade för att hålla nere bullernivån.

Transporter

De större externa transporter beräknas öka med 34 procent efter utbyggnad. De åtgärder som vidtas för att minska transporternas omfattning och påverkan är att råvaror och djur fraktas i stora och fulla lass med ändamålsenliga och moderna fordon. Smågrisar som köps in för produktion kommer från en nära belägen gård med mellangårdsavtal och fraktas således en kort sträcka. Att de spannmål och åkerbönor som kommer att köpas in odlas nära gård och utan långa transporter. Anläggningen vid Bårstad ligger väl avskild från nära boende, av- och pålastningar märks därför av minimalt. Gödseln hämtas direkt i behållare för spridning på areal i närheten, i princip utan körning på allmän väg.

Transporter innebär en oundviklig påverkan på miljö och kan ibland märkas för boende. Förutsättningarna för anläggningen vid Bårstad är ur dessa aspekter ovanligt goda. Detta är tack vare ett bra geografiskt läge med åkrar nära för gödselspridning och foderproduktion. De stora volymprodukterna som spannmål, gödsel och smågrisar transporteras betydligt kortare sträckor än vad som är vanligt i andra svenska lantbruksföretag med liknande verksamhet.

Energianvändning och resurshushållning

Företagets förväntade energibehov till grisproduktionen beräknas till 242 000 kWh/år efter utbyggnad. Uppvärmning av befintliga slaktsvinstall sker idag via el och vattenburen golvvärme. För nya stall planeras värmepump som får en stor del av sin energi från kollektorslangar som gjutits ner i gödselrännornas botten. Det värmesystemet genererar värme på ett energieffektivt sätt, kyler

gödseln och minskar ammoniakemissionerna. Väggar och tak kommer vara väl isolerade för att reducera energiåtgång för uppvärmning under kalla perioder och minskar ventilationsbehovet under varma perioder. Ventilationssystemen har modern styr – och reglerutrustning samt energisnåla frånluftsfläktar som minskar värmeförlusterna och energibehovet. All stallbelysning har programmerbar styrning för att inte lysa under onödigt lång tid och vid dagsljus. LED används varje gång någon ny belysning monteras eller byts ut i företaget.

Djurhållningen kommer efter utbyggnaden att förbruka 24–38 m³ dricksvatten per dygn. Vatten till produktionen tillförs via egen befintlig djupborrad vattenbrunn där kapaciteten är god med cirka 72 m³/dygn. Utöver det finns det tillgång till kommunalt vatten.

Kontroll av verksamheten

En väl implementerad egenkontroll för verksamheten kommer att finnas med rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick samt för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö. Sökande kommer fortlöpande att undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningarna kommer att dokumenteras.

Inträffar en driftstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljö kommer tillsynsmyndigheten omgående att underrättas om detta.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Driftstörningar, olyckor, brand, läckage av växtnäring och smittsamma sjukdomar har identifierats som riskområden för verksamheten. Byggnader är utformade för att minimera risken för brand och brandspridning samt att det finns godtagbara förutsättningar att rädda grisar vid brand. För snabba insatser finns en situationsplan hos Räddningstjänsten. Stallen är utrustade med larm vilket minskar risken för skador på djurbesättningen. Larm som varnar för bland annat övertemperatur, strömavbrott, fel på fläktar, fel på larmanordning och foderfel. En larmlista med behövliga telefonnummer och kontaktpersoner finns upprättad.

Skada på gödselbrunn kan innebära att växtnäring kommer ut i naturen. Alla brunnar är placerade långt från närmsta vattendrag vilket ger en viss tid att hinna sätta in åtgärder innan växtnäringen når dit. Befintliga gödselbrunnar är i bra skick vilket minskar risken för läckage.

För att minska risken för smittsamma sjukdomar är bolaget anslutet till ett frivilligt smittskyddsprogram. Gårdens besättningsveterinär kommer regelbundet med högst åtta veckors intervall. Verksamheten

bedriver en så kallad ålderssektionerad uppfödning - när alla grisar har gått till slakt tvättas och desinficeras avdelningen inför nästa insättning. Detta bryter enkelt uppkomsten av sjukdomar hos grisarna och möjliggör för en snabb sanering om det skulle behövas.

BAT-slutsatser

En miljömässigt bra grisproduktion är beroende av såväl biologiska faktorer, tekniska hjälpmedel, samt en god skötsel och management. För att minska den planerade produktionens negativa miljöpåverkan, planerar sökanden att använda sig av flera olika tekniska hjälpmedel och sätt för att effektivt föda upp grisarna.

Alternativ lokalisering

En alternativ placering är en lokalisering norr om befintligt brukningscentrum. Fördelen med den alternativa placeringen är bland annat att verksamhetsutövaren råder över platsen samt att det kan ses som positivt med ett större avstånd mellan stallen ur smittsynpunkt. Den alternativa placeringen bedöms vara realistisk med hänsyn till att ingen skyddsvärd natur och kulturmiljö bör påverkas. Nackdelen med den alternativa placeringen är främst att gårdsbilden blir sämre, stallen blir inte samlade. Det blir en sämre logistik vid daglig skötsel, vid transporter samt vid lastning av djur. Det åtgår även mer mark för planer och vägar.

Nollalternativ

För bolagets långsiktiga lönsamhet och fortlevnad är det av vikt att produktionen kan utvecklas och utökas. Alternativet att inte utöka innebär negativa konsekvenser för sökande. Gården är belägen i en utpräglad jordbruksbygd där den totala djurproduktionen tyvärr har minskat under de senaste decennierna. Det är både miljömässigt och samhällsekonomiskt bra att en modern djurproduktion kan utvecklas och bedrivas i denna del av Sverige. Lokalt odlade grödor och biprodukter från livsmedelsindustrier kan användas i ett kretslopp och växtnäring från stallgödsel ersätter handelsgödsel. Smågrisar som köps in finns hos andra lantbruksföretag i närområdet och flera slakterier som vill köpa grisar finns i Mellansverige. Produktionen ger arbetstillfällen och för utökningen ökar nettobehovet av arbete med motsvarande en heltidstjänst.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökanden har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd samt att ta fram och ge in en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att

miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den specifika miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en

industriutsläppsverksamhet. Sökanden har gjort en bedömning att verksamheten med

slaktsvin inte medför någon betydande risk för föroreningsskada och därmed är undantagen

från kravet på statusrapport. Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningsskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningsskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Industriutsläppsverksamhet

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Av det följer att de utsläppsvärden och beskrivningar av andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. industriutsläppsförordningen ska användas.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att uppfyllelsen av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser fortsättningsvis kommer att granskas i samband med tillsynen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Miljöbalkens mål och hänsynsregler m.m.

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den sökta verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökanden i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iaktas i den sökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att den totala utökningen av verksamheten (etapp 1 och etapp 2) innebär en nybyggnation av ett stall som inrymmer fyra avdelningar samt två nya flytgödselbehållare. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån vad som anges i ansökningshandlingarna att den valda lokaliseringen kan godtas även för den fortsatta verksamheten. Den valda lokaliseringen kan därmed godtas.

Miljökvalitetsnormer

Den ytvattenförekomst som i huvudsak berörs av verksamheten är Vättern - Störvättern, SE646703-142522, vilken omfattas av miljökvalitetsnorm där kvalitetskraven är god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus (undantag kvicksilver och bromerad difenyleter).

Enligt VISS, Vattensinformationssystem i Sverige, har vattenförekomstens ekologiska status i senaste bedömningen klassats som god ekologisk status och den kemiska statusen klassas som uppnår ej god kemisk status. Orsaken till att den kemiska statusen inte uppnås är bedömd förekomst av PFOS, dioxiner, polybromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver. TBT i sediment har uppmätts i höga halter i hamnar runt om i Vättern, men utanför hamnarna verkar halterna vara relativt låga. I Sverige överstiger kvicksilver och PBDE gränsvärdena i så gott som alla ytvatten enligt VISS.

Bedömningen utgår ifrån den status och miljökvalitetsnorm för vattenförekomsten som har fastställts med stöd av vattenförvaltningsförordningen (2004:660).

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns förutsättningar för att verksamheten kan bedrivas så att vattenmiljön i aktuell vattenförekomst inte försämras på ett otillåtet sätt, och att verksamheten inte kommer att äventyra möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamhetens påverkan inte på ett betydande sätt bidrar till att gällande miljökvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) och förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten inte följs.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut, och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Villkor m.m.

Lagring av gödsel

För lagring av stallgödsel gäller 7 § förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. I övrigt ska gödselmedel hanteras i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken.

Den ansökta verksamheten kommer att ge upphov till cirka 8 428 m³ flytgödsel per år efter utbyggnad. För att uppfylla kravet på tio månaders lagringskapacitet krävs lagerutrymme om cirka 7 350 m³ för flytgödsel. Verksamhetens totala lagringskapacitet för flytgödsel är 7400 m³ efter utbyggnad.

I BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris anges att BAT (Best Available Technique), utöver att minska förhållandet mellan flytgödsellagrets avgivande yta och dess volym, är att täcka flytgödsellagret med antingen fast- eller flexibel täckning för att förhindra ammoniakförluster. Av ansökningshandlingarna framgår att brunnarna kommer att bottenfyllas för att reducera ammoniakavgången samt att nya behållare kommer att förses med tak och att befintliga behållare idag har stabilt svämtäcke.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det är viktigt att flytgödsellagret har en lämplig utformning och hantering för att gödseln inte i onödan ska exponeras för väder och vind. Syftet är att säkerställa att avgången av ammoniak och dess miljöpåverkande effekt minimeras. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att utformning och hantering av gödsellagren som sökande föreslagit är godtagbart.

Verksamheten bedriver ingen egen växtodling. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det bör säkerställas att verksamhetsutövaren genom avtal har tillgång till tillräcklig spridningsareal eller att avyttring sker till någon annan form av förmedling. Därmed behöver det finnas skriftliga avtal för den stallgödsel som ska spridas eller på annat sätt avyttras. Om verksamhetsutövaren inte har skriftliga avtal som motsvarar den mängd stallgödsel som uppkommer måste djurhållningen anpassas därefter.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor bör föreskrivas om att hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende minimeras.

Vatten från avspolning av utrustning som används i stallarna, samt tvättvatten från rengöring av stallar, kan innehålla beaktansvärda mängder näringsämnen. Uppsamlat spol- och tvättvatten bör även betraktas som ett avfall. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det behövs försiktighetsmått för att förebygga påverkan på yt- och

grundvatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är motiverat att föreskriva som villkor att tvättvatten, som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Vidare bedömer Miljöprövningsdelegationen att avspolning av utrustning, som tillhör stallbyggnaderna eller som används vid rengöring av stallbyggnaderna, ska ske på tät yta och att även det spolvatten som då uppkommer ska avledas till tät behållare.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndigheten bör få information om verksamheten avser att förändra hantering av gödselmedel, spolvatten eller tvättvatten.

Utsläpp till luft

Ett av de svenska miljö kvalitetsmålen är ”Ingen övergödning”. Den sökta verksamheten påverkar miljö kvalitetsmålet genom den ammoniak som avgår från stallgödseln. Genom att använda bästa möjliga teknik kan ammoniakavgången begränsas. Temperatur och ventilationsstyrning har stor betydelse för hur mycket ammoniak som avgår. Villkor bör därför föreskrivas om att djurstallarna ska skötas på sådant sätt att avgången av ammoniak förebyggs och begränsas.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Det finns behov av försiktighetsmått angående förvaring av kemikalier och farligt avfall, varför villkor föreskrivs i denna del.

Omhändertagande av avfall och farligt avfall regleras i avfallsförordningen (2020:614) och ytterligare villkor angående detta krävs därför inte. Sökanden anger att farligt avfall kommer att hämtas av godkänd transportör.

Buller

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor behövs för reglering av vilken bullerpåverkan från verksamheten som bör anses vara tillåtlig och att detta bör utformas som begränsningsvärden. Miljöprövningsdelegationen bedömer i likhet med sökande att värdet för dagtid (50 dBA) ska gälla kl. 07.00-18.00 och att värdet för natt (40 dBA) ska gälla kl. 22.00-07.00.

Övrigt

Bolagets verksamhet omfattas av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Där ställs bland annat krav på rutiner för fortlöpande kontroll av att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick. För att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön bör bolaget fortlöpande och systematiskt bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.

Verkställighetsförordnande

Miljöprövningsdelegationen finner att det inte föreligger hinder att förordna att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte fått laga kraft

Upplysningar

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö, se bilaga 1.

Beslutande i ärendet

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Bo Hultström, ordförande, och Karl-Martin Axelsson, miljöakkunnig. Länsstyrelsens föredragande har varit miljöskyddshandläggare Jonas Hägg.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Beslut om kungörelsedelgivning och Hur man överklagar.

Kopia till

Samhällsbyggnadsnämnden i Vadstena kommun,
samhallsbyggnadsnamnden@vadstena.se

Länsstyrelsen Östergötland, ostergotland@lansstyrelsen.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se (+missiv IUF)

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Enheten för miljöskyddstillsyn

Aktförvarare

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt **Motala & Vadstena Tidning och Östgöta Correspondenten**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens enhet för miljöprövning, Östgötagatan 3, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, **Kommunledningskontoret i Vadstena kommun**.

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till kommunen, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post till **Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post till ostergotland@lansstyrelsen.se.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 10 maj 2022. Om överklagandet har kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Länsstyrelsen.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.